

Prirodoslovni muzej Dubrovnik
Dubrovnik Natural History Museum

PRIRODOSLOVNI MUZEJ DUBROVNIK

Androvićeva 1, 20000 Dubrovnik, Dubrovačko-neretvanska županija

Tel./fax: 020/324-888

e-mail: ravnatelj@pmd.hr, URL: <http://www.pmd.hr>

IZVJEŠTAJ O RADU ZA 2022. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.2. Terensko istraživanje

- U sklopu programa Prikupljanje stjenica obavljen je niz terenskih izlazaka na kojima je prikupljen materijal za Zbirku stjenica (Heteroptera) na širem području Dubrovačko-neretvanske županije (M. Martinović).
- U sklopu programa Prikupljanje cvjetnih muha obavljen je niz terenskih izlazaka na kojima je prikupljen materijal za Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) na širem području Dubrovačko-neretvanske županije (M. Martinović).
- U sklopu međunarodnog istraživačkog kampa, BIOLOGER – international camp and annual meeting of database editors koji se održavao u općini Pirot u Srbiji, prikupljen je materijal za Zbirku stjenica (Heteroptera) i Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) na širem području Stare Planine (M. Martinović).

2. ZAŠTITA

2.1. Preventiva zaštita

- U sklopu programa Zaštita zbirki Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik izvršen je pregled zbirki i zamjena dotrajalih sredstava za dezinfekciju (unutar kutija i ormara) te dezinfekcija izložbenog prostora i čuvaonice na trećem katu muzeja (Sulić Šprem, J.).
- Izvršena je deratizacija cjelokupnog prostora Muzeja.

- Nabavka drvenih entomoloških kutija za pohranu građe Zbirke cvjetnih muha i Zbirke stjenica (M. Martinović).

2.2. Konzervacija

- Preparirano je 156 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Prepariran je 131 novoprikupljeni predmet za Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) (M. Martinović).

2.4. Ostalo

- Redovito i kontinuirano praćenje mikroklimatskih uvjeta u čuvaonici.
- Opremanje laboratorija potrebnom opremom.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Računalno je u Microsoft Excel upisano 156 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Računalno je u Microsoft Excel upisan 131 novoprikupljeni predmet za Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) (M. Martinović).

3.3. Fototeka

- Fotografirano je 390 predmeta Zbirke algi. Fotografije su pridružene inventariziranim predmetima u bazi File Maker Pro (M. Martinović).

3.6. Hemeroteka

- Hemeroteka se evidentira pomoću računalnog programa Microsoft Excel te je obrađeno 89 jedinica iz tiska i s internet portala (PMD hem 1136 - PMD hem 1224). Svaka jedinica je pohranjena u pdf formatu, a originali članaka su sortirani i pohranjeni u registrator. Svakoj jedinici dodijeljena je oznaka i inventarni broj (Sulić Šprem, J.).

3.9. Ostalo

- Vođenje sekundarne dokumentacije sukladno zakonskim propisima: Knjiga evidencije o izložbama (PMD IZL 45 – PMD IZL 46) (A. Čučević), Evidencija o stručnom i znanstvenom radu (PMD SZR 72 - PMD SZR 76) (A. Čučević), Evidencija o pedagoškoj djelatnosti (PMD

PE 1-22 - PMD PE 31-22) (D. Tullio) i Evidencija o izdavačkoj djelatnosti (PMD IZD 76 – PMD IZD 82) (A. Čučević).

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Provedena je stručna i znanstvena obrada 156 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Provedena je stručna i znanstvena obrada 131 novoprikupljenog predmeta za Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) (M. Martinović).

6.2. Identifikacija/Determinacija građe

- Determinirano je 156 novoprikupljenih predmeta za Zbirku stjenica (Heteroptera) (M. Martinović).
- Determiniran je 131 novoprikupljeni predmet za Zbirku cvjetnih muha (Syrphidae) (M. Martinović).

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- U svrhu realizacije izložbe povodom obilježavanja 150. obljetnice osnutka Domorodnog muzeja (Museo Patrio) iz fundusa Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik Dubrovačkim muzejima posuđen je 21 predmet (A. Čučević, M. Martinović i J. Sulić Šprem).

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- Sudjelovanje na međunarodnom istraživačkom kampu, BIOLOGER – international camp and annual meeting of database editors od 25. - 30.7.2022. u Temskoj (Piroć, Srbija). (M. Martinović)
- Sudjelovanje s izlaganjem na 12. skupu muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem u organizaciji Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva, Muzej – mjesto za međugeneracijsko druženje i razmjenu znanja, D. Tullio, Zadar, 21. do 24. rujna 2022. godine.
- Sudjelovanje na online sastanku Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju HMD-a, D. Tullio, Zoom platforma, 15. srpnja 2022.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Pomoć Marijeli Sentić u pripremi didaktičkog materijala za Stručni ispit za odgojitelja predškolske djece. Tema: Kukci. Priprema entomološkog materijala (M. Martinović).

- Pomoć Mariji Tičinović u pripremi didaktičkog materijala za Stručni ispit za odgojitelja predškolske djece. Tema: Kukci. Priprema entomološkog materijala (M. Martinović).
- Pomoć Katarini Brković u pripremi didaktičkog materijala za Stručni ispit za odgojitelja predškolske djece. Tema: Morsko dno. Priprema materijala bentoskih organizama (M. Martinović).
- Mentorstvo, stručna pomoć i konzultacije muzejskoj pedagoginji Doma Marina Držića, Jasmini Runje (D. Tullio).

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Članica Hrvatskog entomološkog društva (HED) (M. Martinović).
- Članica uređivačkog odbora časopisa Entomologia Croatica, znanstvenog glasila Hrvatskog entomološkog društva (HED) (M. Martinović).

6.12. Informatički poslovi muzeja

- Redovito vođenje i uređivanje Facebook stranice Muzeja (D. Tullio, A. Čučević, J.Sulić Šprem i M. Martinović).
- Redovito vođenje i uređivanje službene web stranice Muzeja (M. Martinović).

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

- „Usluga procjene utjecaja tipa operacije 10.1.3. - Očuvanje travnjaka velike prirodne vrijednosti“ na očuvanje travnjačkih staništa i tipa operacije 10.1.5. „Pilot mjera za zaštitu leptira“ na očuvanje vrsta danjih leptira u Hrvatskoj

Voditeljica projekta: dr. sc. Martina Šašić Kljajo, Hrvatski prirodoslovni muzej

Stručni suradnik na projektu: **M. Martinović** (leptiri – terensko istraživanje)

- Usluga: Monitoring morske cvjetnice *Posidonia oceanica* na području Parka prirode Lastovsko otočje

Voditeljica projekta: Zrinka Jakl, Udruga za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce

Stručni suradnik na projektu: **M. Martinović** (Terensko praćenje stanja livada posidonije)

7.2. Publicirani radovi

- Koren, T., Kulijer, D., **Martinović, M.**, Lauš, B., & Kranželić, D. (2022). NEW RECORDS OF THE BAT HAWKMOTH, HYLES VESPERTILIO (ESPER, 1780) (LEPIDOPTERA: SPHINGIDAE) IN CROATIA, BOSNIA AND HERZEGOVINA AND SERBIA. *Acta Entomologica Serbica*, 27(1), 69-79.
- **Martinović, M.**, Čato, S., Lengar, M., Skejo, J. (2022). First records of three exotic giant mantid species on the Croatian coast. *Journal of Orthoptera Research*, 31: 55–61.
- M. Vujić, T. Koren, D. Kulijer, R. Maglić, **M. Martinović**. (2022). Updated distribution of *Milesia crabroniformis* (Fabricius, 1775) and *M. semiluctifera* (Villers, 1789) (Diptera: Syrphidae: eristalinae) in Bosnia and Herzegovina, Croatia and Serbia. *Acta entomologica slovenica*, 30 (1): 53-64.
- Koren, T., **Martinović, M.**, Kučinić, M. (2022). *Poecilocampa alpina canensis* (Millière, 1876) (Lepidoptera: Lasiocampidae, a new member of the moth fauna of Croatia. *Acta entomologica slovenica*, 30 (2): 115-120.
- A. Đurđević, S. Stanojević, Đ. Majetić, M. Nikolić, **M. Martinović**, V. Plevnik, G. Lukšić, I. Stojanović, T. Koren, M. Šćiban & m. Popović. 2022. BIOLOGER & BOOM 2022, STARA PLANINA (SERBIA): RESULTS OF THE ODONATA SURVEY. *Erjavecija* 37: 95-102.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni skupovi

-Naziv skupa: 39th EADSVE Meeting

-Vrijeme održavanja: od 4. do 7. svibnja 2022.

-Mjesto održavanja: Studentski Dom Sveučilišta u Dubrovniku

-Kratki opis:

Sveučilište u Dubrovniku, Istočnoalpsko-dinarsko društvo za istraživanje vegetacije (EADSVE – Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology) i **Prirodoslovni muzej Dubrovnik** organizirali su međunarodni znanstveni skup 39th EADSVE Meeting koji se održao od 4. do 7. svibnja 2022. u Dubrovniku. Ukupan broj autora koji su sudjelovali na skupu je 99 iz ukupno 17 država. Teme su bile kartiranje vegetacije, opisi za znanost novih vegetacijskih tipova, procesi i putovi rekolonizacije biljnih vrsta, floristička raznolikost sredozemnih otoka i otočića, analize vegetacije travnjaka i šuma, procjena utjecaja klimatskih

promjena na prirodnu vegetaciju, ekologiju biljnih vrsta, praćenje i analizu upravljanja NATURA 2000 zaštićenim staništima i područjima te etnobotanička istraživanja.

Iz Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u organizacijskom odboru bili su **Čučević, A., Martinović, M. i Sulić Šprem, J.** Sažetci svih izlaganja dostupni su na poveznici: <https://www.unidu.hr/wp-content/uploads/2022/04/EADSVE-Book-of-abstract.pdf>.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

-Naziv izložbe: **Početak**

-Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

- Organizatori izložbe: Prirodoslovni muzej Dubrovnik i Državni arhiv u Dubrovniku

-Vrijeme trajanja: od 9. lipnja 2022. do 30. travnja 2023.

-Autori izložbe : **dr.sc. Jadranka Sulić Šprem** i Frane Čizmić

-Opseg (broj eksponata): 404 prirodoslovna predmeta (iz zbirke koje su bile temelj za osnivanje muzeja) i 9 arhivskih dokumenata

-Web adresa: <https://pmd.hr/hr/pocetak/>

-Vrsta: prirodoslovna, povijesna

-Tema:

Godine 2022. obilježava se 150. obljetnica osnivanja prve muzejske ustanove u Dubrovniku. Ključnu ulogu u tome imali su Trgovačko obrtnička komora za Dubrovnik i Kotor (Camera di Commercio ed Industria del distretto di Ragusa e Cattaro) te njezin tadašnji predsjednik, ljekarnik Antun Drobac. Komora je prije svega radila na unaprjeđenju i usmjeravanju gospodarskog razvoja. Osobito je skrbila i o obrazovanju, ocjenjujući da tadašnja organizacija školstva u Dubrovniku ne omogućuje dostatnu izobrazbu kadrova u zanimanjima za koje je izravno bila zainteresirana (trgovina, obrt, pomorstvo). Kako bi mladež usmjerena na trgovačka i obrtnička zanimanja te pomorstvo dobila kvalitetnije obrazovanje, Komora je predlagala da se postojeća niža realka promovira u cjelovitu trozrednu nižu realku (scuola reale inferiore di tre classi), kojoj bi se pripojila i nautička škola. Ta je inicijativa odbijena pod izlikom da takva škola zahtjeva skupe zbirke i kabinete, za što vlada nema dovoljno

novaca. Komora je ponudila da će u tu svrhu osnovati kabinete prirodopisa, poznavanja robe i fizike, kao i kemijski laboratorij, no odgovoreno joj je da će se molba uzeti u razmatranje u boljim ekonomskim prilikama u državi te kada bude odgovarajućih nastavnika, a kabineti pripremljeni.

Tada je predsjednik Komore Antun Drobac pokrenuo široku akciju prikupljanja raznih vrsta prirodnina, koja je nadišla okvire tadašnje Monarhije. Obratio se svojim sugrađanima, istaknutim Dubrovčanima koji su živjeli i radili u svijetu, ali i mnogim drugim ustanovama i pojedincima, kako bi se kabinet što prije opremio. Kao brodovlasnik, utjecao je na pomorce koji su donosili raritete iz cijelog svijeta. Osim prirodnina, u kabinetu su se prikupljali i predmeti kulturno-povijesnog, etnografskog značaja i drugi vrijedni predmeti, među kojima su najdragocjeniji oni vezani za prošlost dubrovačkog kraja, osobito nekadašnje Dubrovačke Republike. Drobac se također obvezao bez naknade podučavati kemiju, a u slučaju potrebe i druge predmete sve dok se ne nađe stalna osoba, a po potrebi mogu se angažirati i drugi privremeni predavači. Općina se zauzela pronaći prostor za održavanje nastave i laboratorij, a bila je voljna sudjelovati sa sredstvima za poduku te s fiksnim paušalom za naprave i instrumente.

Pod izlikom da u Dubrovniku već postoji jedna gimnazija o trošku države te da u Dalmaciji djeluje znatan broj srednjih škola koje uzdržava državna blagajna, Namjesništvo je od Općine zahtijevalo da snosi i dio troška za nastavnike. Općina je za samostalnu trogodišnju nižu realnu školu ponudila 800 forinti, dok je pod tim uvjetima Ministarstvo bogoštovlja i nastave bilo spremno odobriti tek proširenje postojeće niže realke na treću godinu, pa do promjena u vezi s dubrovačkom realnom školom nije došlo. Prirodopisni kabinet tada se nalazio u skućenim prostorima Dominikanskog samostana. S obzirom na to da je nadišao svoju prvotnu namjenu da posluži nastavi realnih predmeta, Komora, A. Drobac i dubrovačka općina došli su na ideju o pretvorbi Kabineta u muzej. Akt o osnivanju Domaćeg muzeja (Museo patrio di Ragusa) sastavljen je 26. siječnja 1872. Komora je ovaj akt prihvatila na sjednici 31. siječnja 1872., a Općinsko vijeće 5. veljače 1872. te je stupio na snagu nakon odobrenja Pokrajinskog odbora za Dalmaciju 10. veljače 1872.

U izložbi se osim 404 prirodoslovna predmeta (iz zbirki koje su bile temelj za osnivanje muzeja) može vidjeti i 9 arhivskih dokumenata koji su za potrebe izložbe posuđeni od Državnog arhiva u Dubrovniku i Dubrovačkih muzeja. Od izloženih arhivskih dokumenata vrijedi izdvojiti po prvi put predstavljen javnosti akt o osnivanju Domaćeg muzeja iz 1872.

Iako se danas najčešće koristi naziv Domorodni muzej, naziv Domaći muzej je na hrvatskom jeziku upotrijebljen prvi put u Zapisniku sjednice općinskog vijeća od 22. prosinca 1871.

Naziv izložbe: **Anatomija krajobraza**

Mjesto održavanja i prostor: Prirodoslovni muzej Dubrovnik, treći kat Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

Vrijeme trajanja: 6. rujna 2022. – 6. rujna 2023.

Autorica izložbe: **Dubravka Tullio**

Kustosica izložbe: Jelena Tamindžija Donnart

Tehnički postav izložbe: Jadranka Sulić Šprem, Ana Čučević, Dubravka Tullio

Opseg (broj eksponata): 13 umjetničkih radova raznih dimenzija u tehnici akril i ugljen na platnu

Vrsta: umjetnička, tuzemna, samostalna, pokretna

Tema :

U izložbi Anatomija Krajobraza autorica kroz apstraktni ekspresionizam izlaže vlastitu interpretaciju dubrovačkog krajobraza u škrtaj kolorističkoj igri akrila i ugljena. Kroz različite komponente krajobraza naslućuje bića koje ih nastanjuju i nesvjesno svjedoči prizorima njihovih međusobnih odnosa. To se posebno odnosi na more i obalu koji su u dubrovačkom podneblju, kao nigdje drugdje, neraskidivo vezani u jedinstvenu estetsku i ekološku cjelinu. Priroda u radovima autorice nije okolica u kojoj ona živi, već upravo dio nje u čemu se prepoznaje romantičarsko poimanje prirode koje izravno odražava stanje pojedinca. Autorica prirodu čita polako, raščlanjujući je na slojeve, godove koji otkrivaju bogatu povijest utkanu u materiju. Priroda u radovima Dubravke Tullio nije okolica u kojoj ona živi, već upravo dio nje u čemu se prepoznaje romantičarsko poimanje prirode koje izravno odražava stanje pojedinca. Ona prirodu čita polako, raščlanjujući je na slojeve, godove koji otkrivaju bogatu povijest utkanu u materiju. Ta materičnost u njenim radovima nije kruta, enformelistički oblikovana, već slijedi jednu nježnu, lirsku putanju istovremeno reducirajući svoju paletu na tek dvije ili tri boje u slici. Ograničenost palete ipak ne uspijeva svesti narativ slike na tek simplificiranu priču o dinamici promjene materije kroz vrijeme već autorica uspješno sjenčanjem i lazurom stvara odnose dubine u slici. Tehnika akrila na platnu umjetnici omogućava stvaranje maglice, atmosfere isparavanja stvorene laganopoteznim pokretima boje, dok im se kao protuteža pojavljuje snažna crna boja rustikalnog i sirovog ugljena. S ovom materijom autorica

uspostavlja svojevrsan proces borbe već od prvog sloja nanošenja ugljena u obliku prašine koju polako nastoji ukrotiti kroz slojeve. Lagani akrilni namazi ovdje se postavljaju u potpunu oprečnost naspram grubog ugljena imitirajući na taj način djelovanje silnica u prirodi. U toj naizmjeničnoj igri ugljena koje spada u sferu industrijskog, prljavog, snažnog te laganih poteza akrila autorica utjelovljuje bit prirode gdje su elementi postavljeni uvijek u ovisnost naspram drugog dokidajući mogućnosti izoliranog življenja. Čovjek unutar tog sistema nastoji stvoriti nadmoćnu poziciju, no u radovima Dubravke Tullio čovjek nije prisutan u samim slikama, već se postavlja kao puki promatrač promjena u prirodi postajući njen inherentan dio i gubeći svoju željenu superiornu poziciju koja mu daje osjećaj kontrole.

-Korisnici: Šira javnost, učenici, studenti

-Naziv izložbe: **gostovanje izložbe *Lepidoptera* u Muzeju krapinskih neandertalaca**

-Mjesto održavanja i prostor: Muzej krapinskih neandertalaca, izložbeni prostor Kneippove zgrade

-Organizatori izložbe: Prirodoslovni muzej Dubrovnik i Muzej krapinskih neandertalaca

-Vrijeme trajanja: od 18. svibnja 2022. do 30. kolovoza 2022.

-Autori izložbe : **Ana Čučević** i dr.sc. Toni Koren

-Opseg (broj ekspanata): 11 entomoloških kutija s oko 700 jedinki danjih i noćnih leptira

-Vrsta: prirodoslovna, samostalna, pokretna

-Tema: S više od 120.000 opisanih vrsta, leptiri su jedna od najvećih skupina životinja na Zemlji. Fauna leptira Dubrovačko-neretvanske županije vrlo je bogata vrstama svih skupina leptira. Idući od sjevera prema jugu, delta rijeke Neretve osobito je važno područje za higrofilne vrste leptira, posebice noćne leptire poput neretvanske medonjice (*Rhyparioides metelkana*), močvarne ljepotice (*Elophila nymphaeata*) i trstikinog crvotočca (*Phragmataecia castaneae*). Navedene vrste dobri su bioindikatori očuvanih močvarnih staništa.

Područje Dubrovnika i dubrovačkog zaleđa možemo okarakterizirati kao područje pod jakim utjecajem sredozemne klime na kojem živi velik broj mediteranskih vrsta poput vještice (*Charaxes jasius*), kleopatre (*Gonepteryx cleopatra*) ili pucavca (*Iolana iolas*). Na tom području nalazimo i inače rijetku i lokalnu vrstu, istočnog debeloglavca (*Carcharodus orientalis*). Područje Konavoskog polja jedino je krško polje na području županije. Prave mediteranske vrste poprilično su lokalne na području polja, a česte su neke vrste koje rijetko susrećemo na području županije poput mrtvačkog plašta (*Nymphalis antiopa*). Nad Konavoskim poljem nadvija se Sniježnica, na kojoj se miješaju elementi leptira Dinarida s

mediteranskim vrstama. Zahvaljujući tome broj vrsta na Sniježnici vrlo je velik te ondje nalazimo vrlo rijetke vrste koje nastanjuju krške travnjake poput čistacovog debeloglavca (*Carcharodus lavathera*). Na području Sniježnice zabilježena je i izuzetno lokalna i rijetka vrsta leptira, južni lastin rep (*Papilio alexanor*). Iako se već više od sto godina zna da ta vrsta nastanjuje područje južne Dalmacije, sve donedavno nisu postojala recentna opažanja i postojala je sumnja da je vrsta nestala s područja Hrvatske. Sada pouzdano znamo da južni lastin rep još uvijek nastanjuje područje Splitsko-dalmatinske te Dubrovačko-neretvanske županije, i to vrlo nedostupna područja poput dolina potoka ili rijeka s termofilnim klifovima ili, u slučaju Sniježnice, strmih i nedostupnih obronaka planina.

Izložbe Lepidoptera otvorena je povodom obilježavanja Međunarodnog dana muzeja i rezultat je vrlo uspješne međumuzejske suradnje Muzeja krapinskih neandertalaca i Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- *Početak*, Prirodoslovni muzej Dubrovnik, 2022., deplijan formata 20x20cm, naklada 200 kom.
- *Anatomija krajobraza*, Prirodoslovni muzej Dubrovnik, 2022., katalog formata 28x21cm, naklada 300 kom.

10.3. Elektroničke publikacije

- Pozivnica za izložbu *Početak* (online)
- Pozivnica za izložbu *Anatomija krajobraza* (online)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

- Održana su 52 stručna i edukativna vodstva za sve uzraste
- Sudjelovanje u manifestaciji “European Maritime Day in My Country 2022.” u sklopu projekta CASCADE. Jedan od glavnih ciljeva spomenute manifestacije i projekta kojeg

provodi Dubrovačko-neretvanska županija je podizanje svijesti lokalnog stanovništva, a posebno mladih, o utjecaju klimatskih promjena te su ovom prilikom učenicima podijeljeni prigodni promotivni materijali.

Priprema i realizacija specijalnog interaktivnog vodstva za učenike Osnovne škole Gruda (D. Tullio, M. Martinović. J. Sulić Šprem)

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 28. travnja 2022.

Broj sudionika: 152

- Priprema i provedba specijalnog stručnog vodstva za studente Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Zagreb u sklopu sedmodnevne stručne prakse u Dubrovniku (M. Martinović)

- Povodom Dana UNESCO-ve svjetske baštine i kulturnih znamenitosti te 150. godišnjice osnutka Domorodnog muzeja, Dubrovački muzeji i Prirodoslovni muzej Dubrovnik u ponedjeljak, 18. travnja 2022. održali su edukativni program za građane. Svjetski dan kulturnih znamenitosti i baštine obilježava se od 1982. godine kad je na prijedlog ICOMOS-a na 22. generalnoj konferenciji UNESCO-a prihvaćen prijedlog da se svake godine 18. travnja obilježava kroz odabrane teme i aktivnosti, a ove godine to je „Baština i klima“. Viša kustosica Ivona Michl održala je stručno vodstvo kroz izložbu Arheološkog muzeja u tvrđavi Revelin, „Cvijet u kamenu“, nakon kojeg su okupljeni pogledali animaciju „Od kasnoantičkog kaštela do srednjovjekovnog grada“ te obišli gradske zidine s kojih su vidjeli dijelove grada i faze njegovog nastanka. Kustosica Matea Martinović i muzejska pedagoginja Dubravka Tullio, iz Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, predstavile su živi svijet koji raste i živi u kamenim pukotinama dubrovačkih zidina, s naglaskom na zaštićene životinje i endemske vrste poput bijele čiope i perunike. Cilj programa je edukacija građana o UNESCO-vom svjetskom dobru u kojem žive, razvijanje svijesti o njegovu očuvanju za buduće generacije, uz istovremeno poboljšanje kvalitete života lokalnog stanovništva, a u skladu s Planom upravljanja Gradom.

Vrijeme održavanja: 19. travnja 2022.

Broj sudionika: 28

- Povodom Međunarodnog dana muzeja organizirano je specijalno vodstvo za učenike Gimnazije Dubrovnik u prostoru tada neotvorene izložbe Početak (Sulić Šprem, J.).

- Organizirano je specijalno vodstvo za profesore i studente Sveučilišta u Aswan-u, Egipat koji su u Dubrovniku boravili u sklopu Erasmus + (KA2 - Capacity Building in the field of Higher Education) projekta Knowledge Exchange in sustainable Fisheries management and Aquaculture in the Mediterranean region/FishAqu (Sulić Šprem, J.).

- Vodstvo po muzejskom postavu za učenike i profesore International School of Prague na engleskom jeziku (D. Tullio).

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 29. kolovoza 2022.

Broj sudionika: 29

- Muzejska pedagoginja Dubravka Tullio održala je edukativno vodstvo na engleskom jeziku za učenike i učitelje iz Španjolske, koji su posjetili Dubrovnik u sklopu Erasmus projekta OŠ Montovjerna.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 8. studenoga 2022.

Broj sudionika: 15

- Muzejska pedagoginja Dubravka Tullio održala je stručno vodstvo za učiteljice Osnovne škole Josipa Kozarca iz Lipovljana. Učiteljice su posjetile Prirodoslovni muzej Dubrovnik u sklopu projekta u kojem sudjeluju “Istražujući raSTEMo”/Explore and grow with STEM”, financiranog od Islanda, Lihtenštajna i Norveške kroz Financijski mehanizam EGP-a.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 14. prosinca 2022.

Broj sudionika: 8

11.3. Radionice i igraonice

- Program manifestacije Noć muzeja 2022. odvijao se online na službenoj Facebook stranici muzeja. Okosnica programa bila je novootvorena izložba *Zadrži dah* koja predstavlja ljepote Jadranskog mora i morskih organizama. Izložba obrađuje i jedan od globalnih ekoloških

problema današnjice – preopterećenost mora otpadom s fokusom na plastični otpad. Muzejska pedagoginja Dubravka Tullio napisala je i nacrtala edukativne materijale (križaljka, mozgalica -bojanka i pjesmica) za djecu koji su se također mogli preuzeti na stranici, ali i u postavu izložbe.

Mjesto održavanja: Facebook stranica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 28. siječnja 2022.

- Učenici 1.b razreda Osnovne škole Marina Getaldića s učiteljicom Marinom Tomaš, ponovili su gradivo iz Prirode i društva, odradili sat Likovne kulture i unijeli dašak karnevalskog duha u Prirodoslovni muzej Dubrovnik. Djeca su s muzejskom pedagoginjom Dubravkom Tullio izdvojila karakteristike iz prirode za svako od četiri godišnja doba te ih potom bojala i crtala. Naziv maske bio je Karnevo godišnjih doba.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 15. veljače 2022.

Broj sudionika: 13

- Zaigrano društvo prvih razreda OŠ Lapad, proljeće na vratima, malo strpljenja i puno znatiželje bili su idealna kombinacija za provesti dan učeći o autohtonoj entomofauni. Muzejska pedagoginja Dubravka Tullio i kustosica Matea Martinović održale su radionice o kukcima pod nazivom *Učimo o kukcima* kroz koje su djeci objasnile osnovna obilježja kukaca, najčešće vrste u našem kraju, njihovu važnost u bioraznolikosti našeg kraja i načinu očuvanja njihovih prirodnih staništa.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 9. ožujka 2022.

Broj sudionika: 76

- Povodom Svjetskog dana recikliranja, muzejska pedagoginja Dubravka Tullio i viša kustosica Ana Čučević osmislile su edukativnu igru kroz koju djeca usvajaju znanje o prirodnim resursima i načinima kako ublažiti sve veću štetu koju nanosimo okolišu. U ovoj društvenoj igri također se uči o odvajanju i recikliranju otpada kao i odgovornom ponašanju prema prirodi i društvu. Igrica se u muzeju kontinuirano provodi prilikom posjeta dubrovačkih osnovnoškolaca, a osmišljena je za četiri igrača koji igraju s čepovima plastičnih boca (Izrađene su četiri jednake ploče za igranje). Kreću se po poljima i izvlače kartice sa zadacima kroz koje uče o pravilnom odvajanju i recikliranju otpada te očuvanju prirodnih

resursa. Tako je npr. jedan od zadataka u igri širiti vijest da se vlažne maramice ne bacaju u toalet, a to je informacija koju većina odrasle populacije ne zna ili se ne drži uputa na pakiranju maramica. Također, kroz igru se dobije ideja što se može napraviti od kartona ili rolica wc papira. Ujedno kroz ovakvu vrstu igrica koja poziva na promišljanje o potrebi recikliranja oni najmlađi dobiju informacije o tome što je to komposter ili zašto je važno zatvarati vodu prilikom četkanja zuba. Nakon završetka igre učenicima se dodjeljuju i posebni zadaci poput odlaganja starih baterija, limenki i sl. u reciklažno dvorište kako bi na taj način usvojili navike odgovornog zbrinjavanja otpada.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 10., 14., 17., 22., 23., ožujka, 8., 13., i 15. travnja 2022.

Broj sudionika: 266

- U proljeće s buđenjem prirode nastaje veliki interes za radionice o kukcima, proljetnicama i promjenama u prirodi oko nas. Muzejska pedagoginja Dubravka Tullio osmislila je radionicu pod nazivom *Kukci, cvijeće, proljeće!* kroz koju u interakciji s najmlađim posjetiteljima prolazi kroz ovu temu. Djeci se ponude edukativni listići za bojenje, te im se pokaže muzejska edukativna entomološka kutija s prepariranim vrstama kukaca koje možemo susresti u proljeće i rano ljeto. Također se razgovara i o flori koju možemo uočiti u našim vrtovima i parkovima te o vremenskim prilikama vezanima za spomenuto godišnje doba.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik.

Vrijeme održavanja: 22. ožujka, 8. travnja i 27. svibnja 2022.

Broj sudionika: 119

- Naš planet Zemlja najviše voli proljeće! Zaključak je to mališana s edukativno kreativne radionice povodom Dana planeta Zemlje. Radionicu je vodila muzejska pedagoginja Dubravka Tullio koja je u kratkom predavanju djeci objasnila životni ciklus žaba, te im pokazala punoglavce koje su djeca promatrala kroz lupu. Sudionici radionice su ispunjavali kreativne listiće i izrađivali žabice od rolica papira. Djevojčica Bruna je rekla da Zemlja uživa u proljeću jer se tada ukrašava cvijećem, a žabice koje prolaze svoju metamorfozu šakljaju Zemlju svojim malim repićima.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 22. travnja 2022.

Broj sudionika: 13

• Prirodoslovni muzej Dubrovnik organizator je Festivala znanosti u gradu Dubrovniku već 11 godina. Festival znanosti održao se u suradnji sa Zajednicom Tehničke Kulture Dubrovnik, Gimnazijom Dubrovnik, Domom Marina Držića, Sveučilištem u Dubrovniku, Aeroklubom Nimbus, Informatičkim klubom Futura, Laboratorijem za inteligentne autonomne sustave (LARIAT) sa Sveučilišta u Dubrovniku, Centrom za mlade Dubrovnik i OŠ Montovjerna. Program je trajao od 2. do 7. svibnja 2022. i obuhvaćao je niz radionica, izložbe i predavanja za sve dobne skupine. Tema Festivala bila je *Život*. U programu je sudjelovalo oko 270 sudionika. Koordinatorica Festivala znanosti za grad Dubrovnik je muzejska pedagoginja Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, Dubravka Tullio.

Edukativni program Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik u Festivalu znanosti:

- **Predavanje: Kontinuitet života na širem dubrovačkom području kroz arheološka istraživanja**

Predavač: Ivan Pamić

Vrijeme održavanja: 2. svibnja 2022.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: U predavanju pod nazivom: Kontinuitet života na širem dubrovačkom području kroz arheološka istraživanja, predavač Ivan Pamić kroz svoj intenzivan rad na arheološkim nalazištima prikazat će mjesta kontinuiranog života na širem dubrovačkom području s naglaskom na prapovijesne nekropole i rituale pokapanja s primjerima iz Kople na Korčuli, Nakovane i Zakotorca na Pelješcu.

- **Radionica: Živjeti za let**

Voditelj: Toni Pralas, Aeroklub Nimbus

Vrijeme održavanja: 2. svibnja 2022. godine

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: Od legendi o Ikaru do da Vincijevih letećih strojeva, tijekom eona, ljudska vrsta je sanjala letenje. Sa uspjehom braće Wright početkom 20. stoljeća, san o letenju pomoću strojeva je konačno postao stvaran. Znanstvenici i avanturisti su spoznali i ukrotili sile koje omogućuju let, a to su sile koje su nas odvele na Mjesec, i dalje - iza granica našeg Sunčevog sustava. Koje su to tajanstvene sile? Što to omogućuje let? Što sprječava avion da padne s neba na zemlju? U radionici ćemo predstaviti zakone koji upravljaju letom ptica, ali i kontroliraju rakete, jedrilice, i nama omiljene - papirnate

avione! Prikazat će se i kratka ali zanimljiva priča o povijesti početaka letenja i uključiti smiješne primjere neuspješnih pokušaja.

- **Radionica: Život naopačke**

Voditelji: Dubravka Tullio i Tomo Sjekavica

Vrijeme održavanja: 4. svibnja 2022. godine

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: Oni jedu komarce dok mi spavamo, bez njih bi cijeli ekosustav bio poremećen i jako su važni za kontrolu biološke ravnoteže. Riječ je naravno, o šišmišima. U radionici pod nazivom Život naopačke naučit ćemo što je hibernacija i eholoakcija, kako je to spavati naopako - a ne pasti na glavu, a spomenut ćemo i Batmana. U kreativnom dijelu radionice izrađivat ćemo šišmiše od kartona prema zadanom predlošku – papercraft.

- **Radionica: Život je more**

Voditeljice: Dubravka Tullio i Jasmina Runje

Vrijeme održavanja: 5. svibnja 2022.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: Život je more - more je život, složit će se svi koji uz more i od mora žive. More je vječna inspiracija umjetnicima, piscima, prirodoslovcima, djeci i odraslima. Uz mirise mora i mirise soli naučit ćemo tko su Držićeve Nereide i koje morske životinje su bile inspiracija umjetnicima za stvaranje velikih umjetničkih djela.

- **Predavanje: Kemija koja pokreće**

Predavač: Ivica Đilović

Vrijeme održavanja: 6. svibnja 2022.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: U ovome predavanju, uz pokuse, prikazale su se kemijske reakcije s kojima se susrećemo svakodnevno. Te kemijske reakcije, odnosno promjene upravljaju mnogim biološkim i tehnološki važnim procesima u našim životima. Što je život? Što je kemija? Ima li kemije u životu i vice versa? Kako znanost i tehnologija utječu na život? Što je atom, a što molekula? Što vidimo, a što njušimo? Ima li kemije bez dobrog ognja? Što je svjetlost? Zašto je samo naše nebo plavo? Plače li luk od pomisli na Chucka Norrisa? Saznali smo u predavanju!

- **Radionica: Zelena kemija za bolji svijet**

Voditelj: Ivica Đilović

Vrijeme održavanja: 6. svibnja 2022.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Sažetak: Odavno znamo da nas je kemija u mnogome zadužila, ali i jako rastužila. Idu li kemija i briga o okolišu ruku pod ruku? Kakav svijet ćemo ostaviti? Što je zelena kemija? Može li nam novi pristup pomoći u rješavanju ekoloških izazova? Radionica nas je uvela u svijet zelene kemije. Polaznici su se upoznali s pojmovima otopina, otapalo, organska otapala, otpad, recikliranje, kemijska promjena... te izveli niz jednostavnih i efektnih pokusa. Kakav bi nam život bio bez kemije?

- Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskog muzejskog društva povodom Međunarodnog dana muzeja organizirala je 27. Edukativnu muzejsku akciju s temom "Ples". Polazna točka za programa 27. EMA-e u Prirodoslovnom muzeju Dubrovnik bila je suita za mali orkestar talijanskog skladatelja Ottorina Respighia „Ptice“. Djelo dočarava pjev i kretnje ptica kroz notni zapis, a sastavljeno je od pet stavki u kojima se spominju golubica, kokoš, slavuj i kukavica. Cilj programa bio je upoznati sudionike s osnovnim obilježjima ptica kao i promicati umjetnost kroz likovni, glazbeni i plesni izričaj.

U suradnji s baletnim odjelom Umjetničke škole Luke Sorkočevića i profesoricom baleta Alidom Vučković snimljen je video u produkciji Unique Filmsa, a koncept videa potpisuje muzejska pedagoginja Dubravka Tullio. Video je objavljen na stranicama voditelja 27. Ema-e, Muzeju Cetinske krajine iz Sinja kao i na stranicama www.muzea.hr i na Facebook stranici PMD-a. U radionicama povodom Ema-e koje je vodila Dubravka Tullio naglasak je bio na čiopama - pticama koje su nezaobilazan ukras grada Dubrovnika u proljetnim i ljetnim mjesecima. Djeca su učila o ovoj vrsti kroz powerpoint prezentacije, edukativne listiće i promatranjem u njihovom prirodnom okruženju – letu poviše Grada.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 1. svibnja do 1. lipnja 2022.

Broj sudionika: 208

- Povodom manifestacije kulturno-turističkog karaktera pod nazivom „Ljeto u Gružu“ u organizaciji Grada Dubrovnika, Turističke zajednice grada Dubrovnika, kulturnih ustanova i udruga, Prirodoslovni muzej Dubrovnik uključio se s radionicom pod nazivom "Boje na šest nogu". Radionicu su vodile muzejska pedagoginja Dubravka Tullio i viša kustosica Ana

Čučević. Djeca su uz uvodno predavanje o glavnim karakteristikama kukaca kornjaša i njihovoj važnoj ulozi u prirodi u kolaž tehnicu ukrašavala svoje kornjaše u predimenzioniranim veličinama koje je za njih nacrtala Dubravka Tullio. Dovišene radove/kukce djeca su postavljala po stablima parka Luja Šoletića te tako obogatila i ukrasila park svojim malim umjetničkim djelima.

Mjesto održavanja: Park Luja Šoletića u Gružu

Vrijeme održavanja: 29. srpnja 2022.

Broj sudionika: 16

• **Kreativno ljeto u Muzeju** naziv je programa namijenjenog djeci osnovnoškolskog uzrasta. Program se odvija u srpnju, za vrijeme školskih praznika u trajanju od 5 do 10 dana s istom grupom djece. Svaki dan je novi izazov i obrađuje se nova tema na zabavan i djeci prilagođen način. Muzej ovim edukativnim programom postaje interaktivno mjesto za poticajno i kreativno izražavanje koje pruža djeci ugodan boravak te kvalitetno i smisleno provedeno vrijeme. Kreativnom interpretacijom baštine potičemo neformalno učenje kroz koje razvijamo kod djece empatiju prema prirodi i društvu, osjećaj za estetiku i stvaramo kreativne i odgovorne pojedince koji će pridonositi razvitku zajednice. Djeca se kroz radionice likovno izražavaju crtanjem, slikanjem, kolažem, modeliraju glinom i plastelinom, sade biljke, koriste prirodne materijale i razne vrste ambalaže te tako uče o važnosti očuvanja prirode, pravilnom odvajanju otpada i recikliranju. Upoznavaju se s načinom prikupljanja, čuvanja i prezentiranja muzejske građe. što ostavlja snažan dojam i doživljaj Muzeja, a sve kroz obilje prirodoslovne zabave. Kroz kreativne radionice potičemo djecu da sama oblikuju svoj doživljaj baštine, razvijaju vlastitu perspektivu i donose zaključke. Program je osmislila i vodi muzejska pedagoginja Dubravka Tullio.

- Prvog dana Kreativnog ljeta u Muzeju učili smo što je muzej i što se u muzejima radi. U suradnji s Pedagoškim odjelom Dubrovačkih muzeja / Dubrovnik Museums i kustosom pedagogom Brunom Bijadijom, obišli smo stalni postav Etnografskog muzeja i dobro se zabavili u interaktivnom vodstvu koje je Bruno za nas pripremio. Nakon obilaska Etnografskog muzeja u našem muzeju smo vježbali nježne pokrete i finu motoriku baš kao pravi restauratori konzervatori radeći ukrase za muzejski atrij.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 11. srpnja 2022.

Broj sudionika: 12

- U radionici pod nazivom Pero pošto kilo kapule?, išli smo u spenzu na Pjacu. Gospođa Vera iz Konavala nam je prodala dinju, Pero s Brgata pipun i česan, a u tete Marije iz Župe smo kupili bosioke i poverune. Naučili smo da treba jesti zdravo te dati prednost lokalnim i sezonskim proizvodima, kao i njegovati naš dubrovački govor i koristiti što više dubrovačke riječi. U atriju muzeja smo uživali u okusima sezonskog voća i koristili sva osjetila. U kreativnom dijelu radionice od plastelina je nastalo pravo malo voće i povrće, ali i kuhana jela kao npr. punjene paprike.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 12. srpnja 2022.

Broj sudionika: 13

- U sklopu programa Kreativno ljeto u muzeju imali smo posebnog gosta, akademskog slikara i umirovljenog profesora Likovne kulture, gospara Josipa Škerlja koji je s našom muzejskom pedagoginjom Dubravkom Tullio održao radionicu pod nazivom *Prirodoslovna paleta*.

Djeca su uz mentore slikala more i morske organizme temperama i vodenim bojama, a nakon radionice u pratnji muzejske pedagoginje obišla su aktualne izložbe dubrovačkih slikara.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 13. srpnja 2022.

Broj sudionika: 13

- I ove godine u programu Kreativno ljeto u Muzeju nismo zaobišli Peskariju gdje nam je vrata ribarnice otvorio gospodar Dragan Klepo. Za nas je uhitio barbune, batoglava i tabinju te nam je pokazao kako ih pravilno očistiti. Brunin nono nam je pripremio pastelu i kruh za abrumavanje pa smo na Porporeli pokušali uhititi kojeg cipola ili bar crneja, ali uz silnu želju i strpljenje nismo imali sreće. U Akvariju smo se smijali s golubom, zijevali kao murine, uživali u gracioznosti morskog konjića i divili se veličini kijejne. Cilj ove radionice, koju ponavljamo već treću godinu zaredom je uključiti lokalnu zajednicu, ribare i obrtnike u edukativni program muzeja. Svoje znanje, sjećanja i uspomene na tradiciju prenose mlađim naraštajima te ih upoznavaju s ribolovom, ribolovnim alatima i raznim životinjskim vrstama našega mora.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik, Peskarija, Porporela

Vrijeme održavanja: 14. srpnja 2022.

Broj sudionika: 13

- U sklopu radionice pod nazivom *Đe se kupaš i zbirku skupljaš?*, posjetili smo jedno od najljepših kupališta našega Grada, kupalište Šulić. Tamo nas je dočekala kustosica Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, Matea Martinović koja nam je pokazala kako izgleda ronilačka oprema, kako se koristi i na koji način proučava i prikuplja morske organizme. Djeci je bilo jako zanimljivo gledati kako Matea roni, a još zanimljivije promatrati alge, puževe, ježeve i morskog crva. Među morskim organizmima našla se i jedna stara kutija za naočale koju smo uredno bacili u smeće. Cilj radionice je djeci pokazati skrivene ljepote našega Grada kao i ljepote, ali i opasnosti koje se nalaze u moru. Također, važno je djeci objasniti način prikupljanja muzejskih zbirki i važnost proučavanja života u moru.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 13. srpnja 2022.

Broj sudionika: 13

- U sklopu programa Festival soli, Prirodoslovni muzej Dubrovnik se uključio s radionicom zvanom *Kristali u bojama prirode*. Edukativno kreativnu radionicu vodila je muzejska pedagoginja Dubravka Tullio. Djeca su u prekrasnom ambijentu Solane u Stonu uz mirise ljeta koristila kristale krupne soli za izradu malih umjetničkih djela. U kombinaciji s akvarelom i kolažem nastali su zanimljivi radovi u kojima je sol imala glavnu ulogu, a tema je bila more i morski pejzaži.

Mjesto održavanja: Solana u Stonu

Vrijeme održavanja: 26. kolovoza 2022.

Broj sudionika: 15

- Art radionica Lazareti organizirala je učenicima International School of Prague zanimljivo jutro puno kulture, umjetnosti i lokalnog ugođaja. U suradnji s Prirodoslovni muzej Dubrovnik i Dubrovački muzeji / Dubrovnik Museums učenicima su organizirana stručna vodstva koja su vodili viši kustosi Dubrovačkih muzeja Ivica Kipre i Darko Milošević, a naša muzejska pedagoginja Dubravka Tullio organizirala je vodstvo po muzeju i edukativno kreativnu radionicu monoprinta kroz koju je sudionike upoznala s florom našeg dubrovačkog kraja. Radionicu i vodstvo vodila je na engleskom jeziku.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 29. kolovoza 2022.

Broj sudionika: 29

- U sklopu programa "Dani kreativnih i kulturnih industrija 2022." u organizaciji DURA-e Prirodoslovni muzej Dubrovnik se uključio s radionicom „U bojama krajobraza“ koja je bila namijenjena učenicima viših razreda osnovne škole, kao i srednjoškolcima. Polaznicima radionice kroz kratko uvodno predavanje, predstavljeni su smjerovi u apstraktnom slikarstvu, likovna tehnika akril i ugljen te načinom njihovog kombiniranja. Također, razgovaralo se o flori dubrovačkoga područja s naglaskom na zaštićene vrste. Radionica se održala u prostoru izložbe "Anatomija krajobraza" kroz koju ih je provela autorica i muzejska pedagoginja Prirodoslovni muzej Dubrovnik , Dubravka Tullio. Cilj radionice bio je promovirati umjetnost, kulturnu i prirodnu baštinu te razvijati osjećaj za estetiku u adolescentskoj dobi.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 23. studenoga 2022.

Broj sudionika: 8

- Za učenike 2. razreda OŠ Lapad, kustosica Matea Martinović i muzejska pedagoginja Dubravka Tullio održale su radionicu pod nazivom "Jesen u mom kraju". Djeca su imala priliku vidjeti,okusiti i opipati plodove jeseni: citruse, šipak, dunju, rogač, kesten, repu, kupus, tikvu itd., a njuhom su pokušala odgonetnuti koje su im biljne vrste ponuđene, kao npr. metvica, kadulja, lovor, petrusin i selen. U kreativnom dijelu radionice proučavali su razno lišće, promatrali su ga kroz povećala te su ga opisali i nacrtali u edukativnim listićima.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 8. studenoga 2022.

Broj sudionika: 15

- Povodom božićnih i novogodišnjih blagdana atrij Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik bio je ukrašen notama i stihovima iz Dubrovačke kolende, kako na zidovima prostora tako i zvučno. Tim povodom muzej je posjetio veliki broj učenika dubrovačkih osnovnih škola. U atriju im je muzejska pedagoginja, autorica ilustracija i ideje održala kratko uvodno predavanje o važnosti očuvanja nematerijalne kulturne baštine kao i štovanja duhovne, običajne i kulturne tradicije u prošlosti al i u suvremenom Dubrovniku. Nakon upoznavanja s tradicijom i kulturnom baštinom djeca su u nešto suvremenijem tonu, u muzejskom dječjem kutku izrađivala naljepnice (stickere) s božićnom tematikom.

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 6., 9., 13., 14., 16., prosinca 2022.

Broj sudionika: 154

• Muzejska publika se ne rađa, ona se stvara od najmlađih dana! Slijedeći ovo geslo, Dubrovački muzeji i Prirodoslovni muzej Dubrovnik u sklopu Dubrovačkog zimskog festivala, a obilježavajući 500.-tu obljetnicu rođenja Miha Pracata, organizirali su u Pomorskom muzeju radionicu *Uporan kao gušter Miho*. Na radionici su sudjelovali učenici drugog razreda Osnovne škole Marina Getaldića u pratnji učiteljice Marine Tomaš. Uz tri prepričane legende o dubrovačkom pomorcu, trgovcu i dobrotvoru Mihu Pracatu, viša kustosica pedagoginja Aleksandra Piteša i kustos pedagog Bruno Bijadija približili su polaznicima radionice Pracatov život i uspjeh ističući njegove vrline kao što su upornost, strpljivost i humanost. Tijekom prepričavanja legendi djeci su pokazani predmeti iz stalnog postava i fundusa Pomorskog muzeja. Za tu prigodu odabrane su i ilustracije s gušterom Mihom iz edukativnog vodiča Dubrovačkih muzeja „Pavle i Đivo u Pomorskom muzeju“ kao poveznica u suradnji s Prirodoslovnim muzejom i ispričanim legendama. Potom je kustosica pedagoginja Dubravka Tullio iz Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik polaznike upoznala s karakteristikama najbrojnije skupine gmazova – gušterima, ali i s biološkim i ekološkim značajkama endemične oštroglave gušterice i kućnog macaklina. Tako je povezala Miha Pracata i guštericu. Slažući drvene slagalice, bojajući i rješavajući uzrastu prilagođene edukativne listiće, uključujući i ilustracije Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik koje je oslikala Dubravka Tullio, djeca su praktično čitavo vrijeme vježbala upornost i strpljivost.

Mjesto održavanja: Pomorski muzej

Vrijeme održavanja: 9. prosinca 2022.

Broj sudionika: 12

• U sklopu Dubrovačkog zimskog festivala, Prirodoslovni muzej Dubrovnik se već tradicionalno uključuje sa svojim programom pod nazivom *Prirodoslovna božićna stvaraonica*. Program se odvija subotama ujutro, tijekom trajanja festivala, a namijenjen je djeci osnovnoškolskog uzrasta. U kreativnim radionicama izrade božićnih ukrasa, čestitki i dekoracija djeca uz note i mirise Božića upijaju kulturu, umjetnost, uče o očuvanju materijalne i nematerijalne kulturne baštine te se druže u ukrašenom muzejskom dječjem kutku. Koriste se raznim likovnim tehnikama, prirodnim materijalima, recikliraju korištene

predmete i pronalaze im novu svrhu. Ovogodišnji program obuhvaćao je tri radionice: *Božićne naljepnice, Intonana čeljad i Uz note kolende.*

Mjesto održavanja: Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Vrijeme održavanja: 3., 10. i 17. prosinca 2022.

Broj sudionika: 15

11.4. Ostalo

Pedagoginja Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik, Dubravka Tullio dobitnica je Godišnje nagrade za muzejska ostvarenja u 2021. godini za realizirani pedagoško - edukacijski program pod nazivom Kreativno ljeto u muzeju. Nagradu joj je dodjelilo Hrvatsko muzejsko društvo u Zagrebu, 10. studenoga 2022. godine u Muzeju suvremene umjetnosti.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

<https://www.dubrovniknet.hr/slikarica-dubravka-tullio-zabiljezila-je-koordinate-posebnih-mjesta-tetoviranih-u-nase-tabane/>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/dubravka-tullio-otvorila-izlozbu-anatomija-krajobraza-autorica-na-svojim-slikama-pokazuje-zaustavljene-trenutke-koji-nas-poticu-na-razmisljanje-o-vlastitom-zivotu-1222222>

<https://dubrovackiportal.hr/kultura/video-dubravka-tullio-najveca-nagrada-je-kada-vidite-da-se-djeca-ponovno-vracaju-na-radionice/>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Libertas TV, Pretežno vedro – izjava povodom otvorenja izložbe *Anatomija krajobraza*, 6. rujna 2022., Dubravka Tullio
- Dutv, Sve u 16 – video intervju, 9. rujna 2022., Dubravka Tullio
- Libertas TV, Pretežno vedro – izjava povodom osvojene nagrade HMD-a za program Kreativno ljeto u muzeju, 15. studenoga 2022., Dubravka Tullio
- DuTV, Kulturni Razgovori – video intervju, 3. prosinca 2022., Dubravka Tullio
- HRT 2, Radio Kavana – najava FZ u Dubrovniku, 30. svibnja 2022., Dubravka Tullio
- Radio Dubrovnik, Šareni svijet – razgovor o edukativnoj djelatnosti PMD, 30. svibnja 2022., Dubravka Tullio

- HRT 2, Radio kavana – razgovor o izložbi *Anatomija krajobraza*, 3. rujna 2022., Dubravka Tullio
- Radio Dubrovnik – razgovor o izložbi *Anatomija krajobraza*, 5. rujna 2022., Dubravka Tullio
- HRT 2, Radio Dubrovnik, Radio kavana – razgovor o Nagradi HMD-a, 19. studenoga 2022., Dubravka Tullio
- Sulić Šprem, J. najava izložbe *Početak* za Radio Dubrovnik.
- Sulić Šprem, J. predstavljanje izložbe *Početak* za Radio Dubrovnik u emisiji *Radio Kavana*.
- Sulić Šprem, J. predstavljanje izložbe *Početak* za Libertas Tv za *Vijesti*.
- Sulić Šprem, J. predstavljanje izložbe *Početak* za Libertas Tv u emisiji *Pretežno vedro*.
- Sulić Šprem, J. predstavljanje izložbe *Početak* za Libertas Tv u emisiji *Galerija*.
- Unidu radio – izjava povodom Noći muzeja 2022., 28. siječnja 2022., A. Čučević
- Libertas televizija - izjava povodom Noći muzeja 2022., 27. siječnja 2022., A. Čučević
- Radio Kaj – razgovor o gostovanju izložbe *Lepidoptera*, 17. svibnja 2022., A. Čučević
- HRT, Regionalni dnevnik – izjava o gostovanju izložbe *Lepidoptera*, 18. svibnja 2022., A. Čučević
- HRT Radio Dubrovnik, Radio kavana – razgovor o gostovanju izložbe *Lepidoptera*, 21. svibnja 2022., A. Čučević
- Libertas televizija, Vijesti – izjava o otvorenju izložbe *Početak*, 9. lipnja 2022., A. Čučević

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Broj posjetitelja vodi se prema prijedlogu [upitnika za evidenciju posjeta muzejima MDC-a](#): u 2022. godini Muzej je imao 26.823 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

- RH – 0,52 %
- lokalna samouprava – 99,03 %
- vlastiti prihod – 0,45 %
- donacije – 0 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- S obzirom na ograničen broj zaposlenika obavljani svi tehnički poslovi (ili njihova organizacija) vezani za održavanje zgrade Muzeja, postavljanje izložbi i organiziranje drugih manifestacija.
- U sklopu provedbe projekta MARLESS, 14. lipnja 2022., u organizaciji Regionalne agencije DUNEA, održana je akcija prikupljanja i analize otpada s morskog dna u akvatoriju područja Bistrine u Malostonskom zaljevu. Akciju je podržao i Prirodoslovni muzej u Dubrovniku, dok je Sveučilište u Dubrovniku odradilo detaljnu analizu prikupljenog smeća u svrhu praćenja količine otpada u moru i pregleda tipova frakcija koje se mogu naći ovisno o samom lokalitetu i aktivnostima na obali i moru (M. Martinović).
- Regionalna agencija DUNEA, u sklopu projekta MARLESS, organizirala je 24. studenog akciju prikupljanja i analize otpada s morskog dna u akvatoriju Malostonskog zaljeva, točnije uz obale Malog Stona. Otpad se prikupljao uz podršku školjarstva Maškarić-Sige, koji su ustupili prostor svoje koncesije. Akciju je podržala Javna ustanova za upravljanje zaštićenih dijelova prirode Dubrovačko-neretvanske županije, Općina Ston i Prirodoslovni muzej u Dubrovniku (M. Martinović).
- Sudjelovanje na radionici mapiranja u svrhu izrade Idejne muzeološke koncepcije stalne izložbe u ljetnikovcu Bozdari – Škaprlenda (A. Čučević).
- Sudjelovanje na seminaru *Uredsko i arhivsko poslovanje*, 17. listopada 2022. (A. Čučević).
- Obavljeni svi poslovi vezani za marketinšku djelatnost Muzeja.
- Sudjelovanje u programu Dubrovačkog zimskog festivala.
- Priprema materijala za Facebook stranicu Prirodoslovnog muzeja Dubrovnik.

Ana Čučević
Ravnateljica